

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/153/2014
Identifikačné číslo spisu: 5014200751
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5014200751.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľky W. O., bytom G., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 14. augusta 2014, č. k. 25Sd/171/2014-32, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 14. augusta 2014, č. k. 25Sd/171/2014-32, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 14. augusta 2014, č. k. 25Sd/171/2014-32, potvrdil dve rozhodnutia odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 11. decembra 2013 v spojení so zmenovým rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 24. júna 2014 a navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11. decembra 2013 odporkyňa podľa § 65, § 82 a § 293c zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“), priznala navrhovateľke od 21. novembra 2013 starobný dôchodok v sume 201,00 € mesačne a podľa § 82 zákona a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z. z. ho zvýšila od 1. januára 2014 na sumu 209,80 € mesačne (ďalej len „rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku“).

Ďalším rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X. z 11. decembra 2013 odporkyňa podľa § 81 ods. 1 a § 112 ods. 2 zákona rozhodla, že od 21. novembra 2013 vypláca navrhovateľke starobný dôchodok v sume 201 € mesačne a súčasne jej od 12. februára 2014 odníma invalidný dôchodok.

Rozhodnutím zo dňa 24. júna 2014 odporkyňa zmenila rozhodnutie zo dňa 11. decembra 2013 o priznaní starobného dôchodku v časti odôvodnenia, keď nehodnotenie požadovanej doby osobnej starostlivosti navrhovateľky o F. O. a V. O. odôvodnila tým, že nejde o blízke osoby v zmysle § 8 ods. 2 vyhl. č. 149/1988 Zb. a z toho dôvodu nejde o náhradnú dobu podľa § 9 ods. 1 písm. k) a § 169c zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení; taktiež nemožno hodnotiť navrhovateľke dobu jej evidencie v

evidencii nezamestnaných občanov od 08.01.2004 do 01.02.2004, lebo taká doba nie je obdobím dôchodkového poistenia podľa § 60 zákona č. 461/2003 Z. z.

Navrhovateľka sa opravným prostriedkom domáhala iba preskúmania rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku, lebo v období rokov 1996 až 2004 sa starala o brata svojho otca a jeho manželku z dôvodu ich bezvládnosti a poberala aj príspevok na opatrovanie, odvody v rokoch 2000 až 2004 však neplatila.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že nebolo sporné, že sa navrhovateľka starala o svoju bezvládnú tetu V. O. a jej manžela F. O., avšak s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 1 písm. k) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení platnom k 31.12.2000 a § 8 vyhlášky č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení nie je možné navrhovateľke dobu starostlivosti o uvedené osoby započítať na dôchodkové účely. Taktiež nie je možné navrhovateľke započítať obdobie od 8. januára 2004 do 1. februára 2004, kedy bola vedená v evidencii nezamestnaných, avšak s tým, že má možnosť doplatiť si za uvedené obdobie poistné podľa § 142 ods. 3 písm. c/ zákona. Po preskúmaní rozhodnutí krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia odporkyne sú správne a v súlade s platnými právnymi predpismi.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie. Namietala, že posudzovanie blízkej osoby podľa § 8 ods. 2 vyhlášky č. 149/1988 Zb. nie je správne, považuje to za diskriminujúce, keďže toto ustanovenie zužuje okruh blízkych osôb oproti Občianskemu zákonníku. Ona považovala F. O. a V. O. za jej blízke osoby, dlhé roky bývala s nimi v spoločnej domácnosti, starala sa o nich dennodenne aj potom, keď sa odsťahovala do rodinného domu vzdialeného cca 50 metrov. Z uvedených dôvodov žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľka v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Trvala na vecnej správnosti svojich rozhodnutí a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250s a s § 250l O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podaného odvolania bez nariadenia pojednávania (250ja ods.2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Navrhovateľka namietala, že jej nebola pre výšku starobného dôchodku zhodnotená doba starostlivosti o F. O. a V. O., ktorí jej boli blízkymi osobami, pretože jej boli ako druhí rodičia.

Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Doba starostlivosti o blízku osobu sa podľa § 9 ods. 1 písm. k) v spojení s § 169c ods. 2 zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení platnom k 31.12.2000 hodnotí iba v tom prípade, že bola uznaná za prevažne alebo úplne bezvládnú a nebola umiestnená v ústave sociálnej starostlivosti alebo v obdobnom zariadení v období od 01.01.1976 do 31.12.2000.

Podľa § 177 ods. 2 písm. c) zákona č.100/1988 Zb. Federálne ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny ustanoví po dohode s ostatnými zúčastnenými ústrednými orgánmi vyhláškou, ktoré osoby sa považujú za blízke osoby.

Podľa § 8 ods. 2 veta prvá vyhlášky č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov za blízke osoby sa považujú manželia a príbuzní v priamom rade, deti uvedené v § 7 ods. 1, súrodenci, zať a nevesta, a to ktoréhokoľvek z manželov. Podmienka osobnej starostlivosti o blízku osobu pri výkone zamestnania sa považuje za splnenú len vtedy, ak sa zamestnanie vykonáva za takých podmienok, najmä so skrátením pracovného času, ktoré nebránia riadnemu výkonu osobnej starostlivosti.

Vzhľadom na ustanovenie § 9 ods. 1 písm. k) zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 8 ods. 2 veta prvá vyhl.č.149/1988 Zb. V. a F. O. nie sú na účely dôchodkového poistenia považovaní za blízke osoby navrhovateľky. Uvedené ustanovenia vylučujú, aby sa na posúdenie, či ide o blízke osoby, uplatnili ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 116 a § 117 zákona č.40/1964 Zb.).

Pokiaľ navrhovateľka namietala, že odporkyňa postupovala nesprávne pri posúdení doby starostlivosti o blízke osoby podľa príslušných ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. a vyhlášky č. 149/1988 Zb. a nevychádzala z okruhu osôb upravených Občianskym zákonníkom táto jej námietka vzhľadom na vyššie uvedené nemá oporu v zákone.

Odporkyňa nezhodnotila dobu starostlivosti navrhovateľky o jej strýka a tetu v súlade so zákonom. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní navrhovateľka nemala úspech, preto jej odvolací súd s poukazom na § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 250k ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a odporkyňa nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.